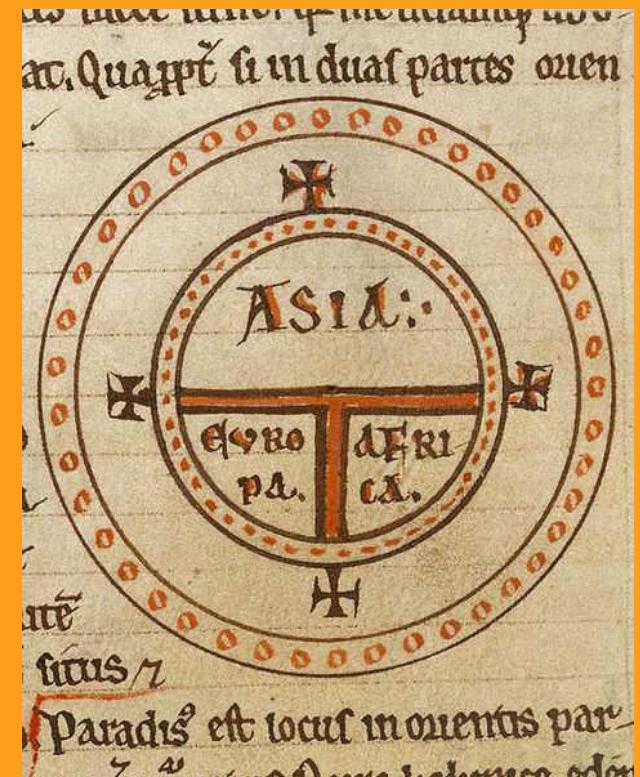

Raný středověk - Hispánie

- Martin z Bragy († 580)
  - *De correctione rusticorum*
- Isidor ze Sevilly (po 560–633)
  - *Etymologiarum sive Originum libri XX*
  - *De differentiis verborum*
  - *De natura rerum (Liber rotarum)*
  - *Synonyma*
  - historiografické spisy (*Historia Gothorum*, *Vandalorum et Sueborum*)
- Toledo: Eugenius, Ildefons, Julianus
- tzv. mozarabské hymny

Isidorova mapa světa (12. stol.)
MS British Library, sign. Royal
12.F.IV., f. 135v

Raný středověk – Irsko

- *Liber hymnorum*
- *Hisperica famina*
- Columbanus Mladší (6./7. stol.)
  - *Regula monachorum*
  - listy
  - básně
- sv. Havel (Gallus)
- *Navigatio Brendani*

Navigatio Brendani

Raný středověk - Británie

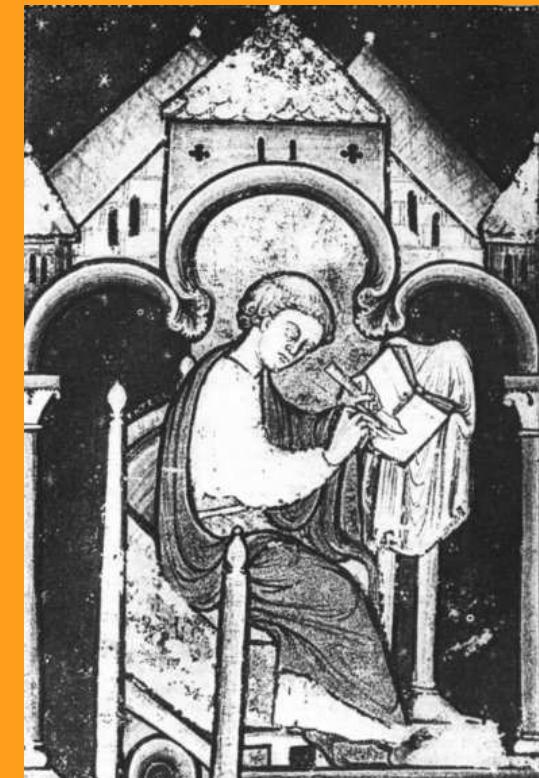
- Gildas Sapiens (504–570)
  - *De excidio conquestuque Britaniae*
- Adamnanus (623/4–704)
  - *Vita sancti Columbae*
- Aldhelm z Malmesbury (ca. 639–709)
  - *De virginitate (De laudibus virginum)*
- misionáři: Bonifatius (Winfred)
- Beda Ctihodný (672/3–735)

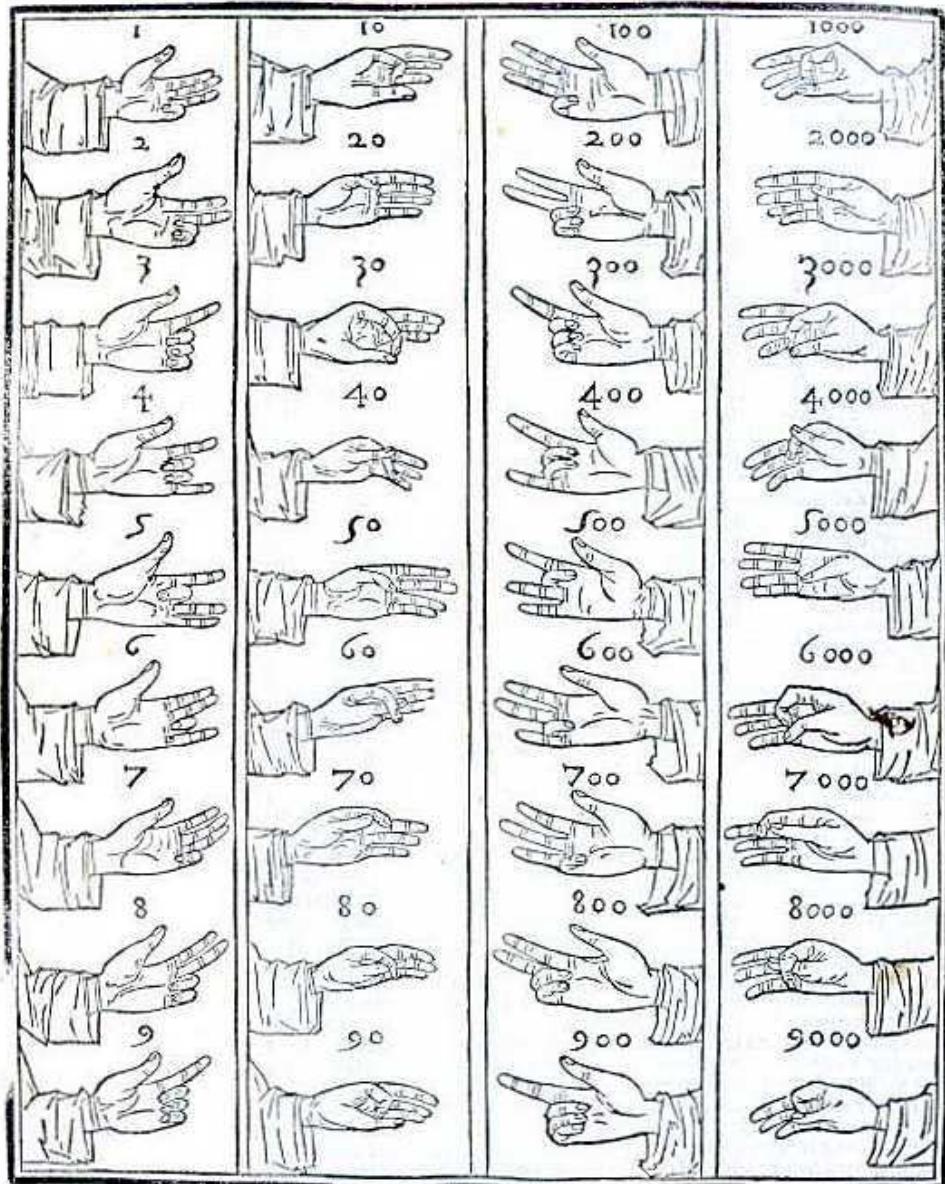
sv. Bonifatius

Beda Venerabilis (672/3–735)

- gramatické učebnice
  - *De metrica ratione*
- historická díla – chronologie, kosmografie
  - *De temporum ratione*
  - *De natura rerum*
- historická díla – hagiografie, historiografie
  - *Historia ecclesiastica gentis Anglorum*
  - *Vita Cuthberti metrica*
- teologie

Distinctio secunda. Tractatus quartus.

Beda, *Tractaus de computo vel
loquela per gestum digitorum*
In: Luca Pacioli, *Summa de arithmeticā*
(1494)

Karolinská renesance

- Karel Veliký
  - *Admonitio generalis* (789)
  - *Epistula de litteris colendis* (800)

„Quamobrem hortamur vos litterarum studia non solum non neglegere, verum etiam humillima et deo placita intentione ad hoc certatim discere, ut facilius et rectius divinarum scripturarum mysteria valeatis penetrare. Cum enim in sacris paginibus scemata, tropi et cetera his similia inserta inveniantur, nulli dubium, quod ea unusquisque legens tanto citius spiritualiter intelligit, quanto prius in litteraturae magisterio plenius instructus fuerit.“

- *schola palatii, palatina*
- karolinská minuskula

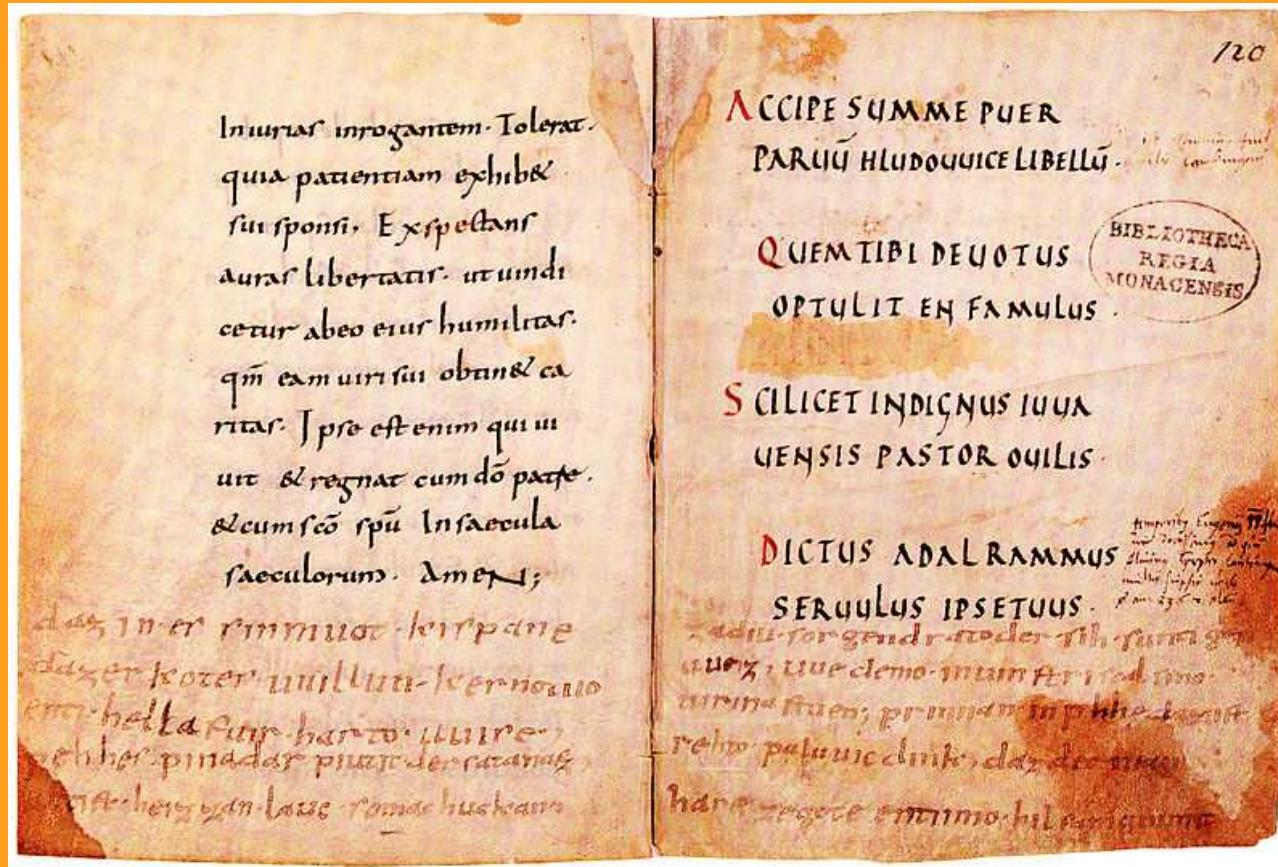
Karel Veliký a Pippin Hrbatý, 10. stol.

Modena, Biblioteca capitolare,

sign. O.I.22., fol. 154v

Karolinská minuskula – 9. století

Bayerische Staatsbibliothek, sign. Clm 140987, fol. 119v–120r

Qui puerus ē nisi ante corrigatur non poterit
adornari Recta ornatū recipiunt & curuā
correctionē. Puerus nō dictur nisi qui deprā
uatus arceto ē. Hoc c̄tra hereticos qui quas dā
naturas introducunt que nō recipiant sanitatem.

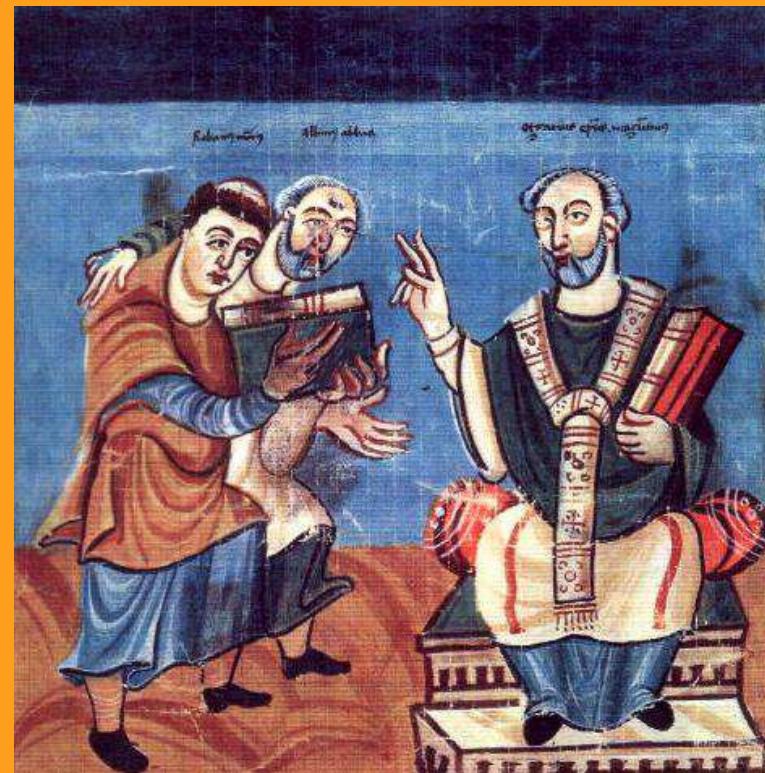
¶ L'impereorissim' l'ur & l'if p'p'ring'm' d'ostend. 32. et i' m'c' n' p'cl's' d'p'p' b'z
¶ l'is quid'or f'uricur & o'f'ice de mon'ce'ne' p'f'om' n' d'om' i' d'om' i' ubi p'p' p'f'om' i' n' d'or
p'el'e'c'or e're'p'at'z' & & q'us' p'f'ec'c'c'ne' u'c' e'g'd'at' i' m'c'ad'z' i' s'p'f'et'm'
t'ur l'ur b'z'ur m'p'g'z' t'ur' q'us' t'ur' & c'om'x' s'ucc' i' d'or' p'f'or' d'or' z'or'
i' g'le'z' d'z'et'z'at' l'at'z' d'z'et'z'at' f'ru'n'k'w' e'q'uz' & p'f'or' d'z'et'z'at' z'or'
e'c' d'z'et'z'at' i' p'f'or' d'z'et'z'at' p'f'or' & p'f'or' l'at'z' m'ull' h'c'z'at' q'uz' d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or'
m'ull' z'or' m'ull' b'z'ur u'z'p'os' & r'ed'x'ia & p'f'or' p'f'or' l'at'z' p'f'or' p'f'or'
d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or' & d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or' & d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or'
d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or' & d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or' & d'z'et'z'at' p'f'or' p'f'or'

Merovejské písmo

fragment diplomu z 20. června 751, Ardennes

Karolinská renesance

- Petr z Pisy (Petrus Pisanus, † před 799)
- Paulinus z Aquileje (P. Aquileiensis, před 750–802)
- Paulus Diaconus (720– 797/799), *Historia Langobardorum*
- Alkuin (Alcuinus, po 730–804)
  - didaktická díla: *Disputatio de vera philosophia*
  - *De ortographia*
  - SAL (*Grammatica*, *Dialogus de rhetorica et virtutibus*, *De dialectica*)
  - teologické traktáty
  - hagiografie: *De sanctis Eboracensis ecclesiae*
  - básně: *De cuculo* (*Conflictus veris et hiemis*)
  - *Propositiones ad acuendos iuvenes*

Rabanus Maurus a Alcuin před mohučským arcibiskupem Otgarem

manuscriptum Fuldense, ca. 831/40, ÖNB Wien

Karolinská renesance

- Theodulf z Orleánsu (Theodulphus Aurelianensis, ca. 760–821) – *Contra iudices*
- Hrabanus (Rabanus) Maurus (780–ca. 860)
  - *De laudibus Sanctae crucis* (810)
  - *De naturis rerum*
- Einhardus (770–840)
  - *Vita Caroli Magni*
- Walahfrid Strabo (ca. 808/809–849)
  - *Liber de cultura hortorum (Hortulus)*

Einhard jako písar

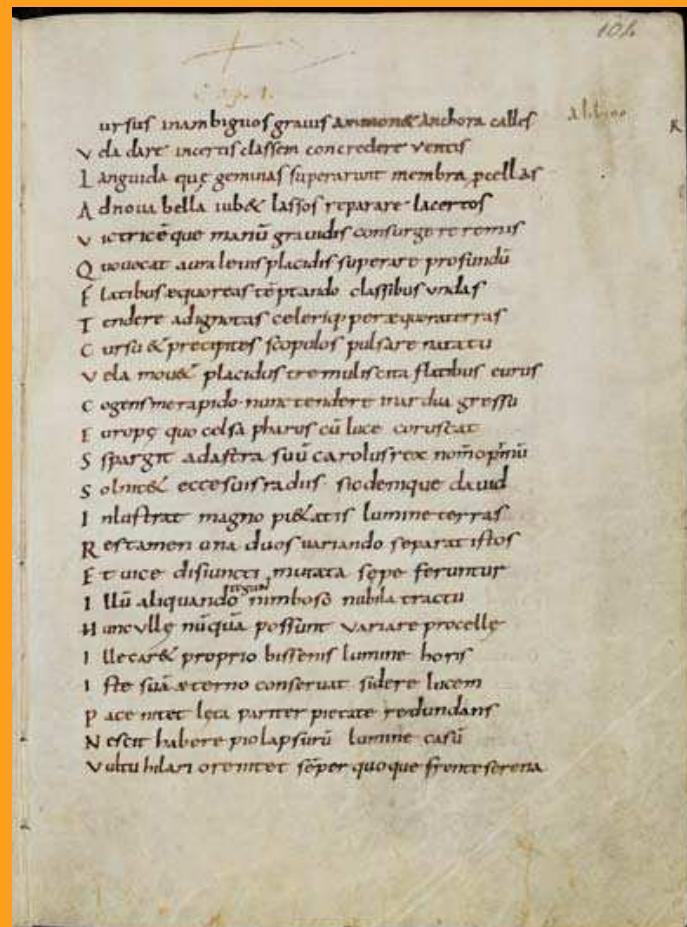
Einhardova bazilika

Rabanus Maurus
De laudibus Sanctae crucis

Karolinská renesance

- Moduin (Modoin) z Autunu
(Augustodunensis, † 840/843)
  - *Eklogy*
- Lupus Servatus Ferrariensis
(Lupus de Ferrières, ca. 805–862)
  - sbírka listů
- *Carolus Magnus et Leo papa* – tzv.
Paderbornský epos

Zürich, Zentralbibliothek,

Ms. C 78, f. 104r